

Nord-Østerdal Kraftlag SA
post@noknett.no

Saksbehandler Astrid Alice Haug

Vår ref. 2018/19545-0 432.2

Deres ref.

Dato 11.03.2020

Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde - tillatelse til fremføring av strøm til setre i Vangrøftdalen (Os)

Vi viser til søknad av 28.11.2020 om fremføring av strøm til setre og hytter i Vangrøftdalen. Søknaden ble behandlet av Nasjonalparkstyret for Forollhogna onsdag 4.mars 2020, som styresak 5/2020. Det vises til vedtak med begrunnelse nedenfor. Særutskrift i saken er vedlagt.

Vedtak:

1. *Nasjonalparkstyret for Forollhogna gir Nord-Østerdal Kraftlag/NØK nett dispensasjon fra § 3, punkt 1 i verneforskriftens for Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde for fremføring av strøm til alle aktive setre med melkeproduksjon i Vangrøftdalen, og til naturlig tilstøtende setre og fritidseiendommer langs godkjente traseer jfr. punkt 2.
Tillatelsen gjelder i 5 år fra vedtaksdato.
Tiltak skal utføres i tråd med søknad. Det forutsettes at alle setre i aktiv drift med melkeproduksjon pr. 2019 kan bli koblet til strømmettet slik søknaden foreligger.*
2. *Tillatelsen gjelder traseer i kartblad 1,3-5 datert 29.05.2019 og trase i kartblad 2 datert 14.11.2019 med følgende unntak og presiseringer:*
 - a. *Tillatelsen gjelder ikke trase (luftstrekk) fra Mosengvollen til Rabblia (kartblad 1) – jfr. Punkt 6.*
 - b. *Trase forbi lokalitet 3 Sjursenget vest (kartblad 1) må korrigeres noe i henhold til anbefalinger fra Miljøfaglig Utredning. Det vises til saksutredning.*
 - c. *Nasjonalparkstyret ber om ytterligere faktaopplysninger og begrunnelse for fortsatt valg av trasè i utmark på strekningen fra Storvollia til Melivollen i Skarvdalen (kartblad 2), og for trasè fra lokalitet Mosengvollen Sør til Åsvollen (kartblad 5), før de tar endelig stilling til trasèvalg i disse områdene.
Det vises til siste setning i punkt 2.1 i styresak 19/2019 (høringsuttalelse).*
 - d. *Fremføring av strøm til planlagte endepunkt for høyspentkabler i Såttåhaugen og fra Storvollia til setrene i Skarvdalen forutsetter at setre i drift med melkeproduksjon i disse områdene knytter seg til strømmettet.*

3. *Det gis en generell tillatelse til fremføring av lavspentkabler fra nettstasjon til aktuelle abonnenter jfr. punkt 1. Fremføring av lavspentkabler skal da enten gjøres som fellesføring i høyspent kabelgrøft, grøft langs vegfar eller grøft på tun/dyrket mark.*
4. *Krav til gjennomføring av tiltak:*
 - a. *Endelig valg av detaljert trase (side av vegen) for kabelgrøft langs veg må tilpasses terrenget og elementer i terrenget på best mulig måte slik at det blir minst mulig inngrep*
 - b. *Det må benyttes hensiktsmessige anleggsmaskiner som gir minst mulig terreng-inngrep*
 - c. *Det må stilles krav til utførende entreprenør i forhold til opprydding, tilbakeføring av masse og tilrettelegging for reetablering av stedegen vegetasjon*
 - d. *Før oppstart av arbeidet skal det gjennomføres en befarings i felt med entreprenør der man gjennomgår traseene og de hensyn som må ivaretas spesielt i utvalgte områder jfr. punkt 2 og for traseer i utmark. Det forutsettes at alle kravene i punkt 4 tillegges vekt i en tilbuds-/anbudskonkurranse og ved valg av utførende entreprenør.*
5. *Endelig plassering og utforming av nettstasjoner må avklares mer detaljert (kartfestes). Nettstasjonene bør gis en utforming som er tilpasset byggeskikken i området mht. fargevalg, materialvalg mv.*
6. *Fremføring av strøm fra Mosengvollen til eiendommene øverst i Rabblia avslås (Kartblad 1). Det foreligger ingen særlige grunner for å tillate framføring av strøm til eiendommene i dette området. Det vises til hjemmel og begrunnelse nedenfor.*
7. *Strømfremføring i seterdalen berører mange ulike interesser, og vil indirekte kunne føre til press på viktige natur- og kulturverdier i området. Det vises til saksutredning i NP-sak 19/2019 og punkt 3 i nasjonalparkstyrets vedtak i samme sak.*

Nasjonalparkstyret er bekymret for økt press på oppgradering og standardheving av bygningene i området til fritidsbruk på helårsbasis, med tilhørende krav om helårsveg som mulige ringvirkninger. På sikt vil dette kunne føre til endret bruk av seterdalene og økt press på villreinens leveområder i Forollhogna. Nasjonalparkstyret vil derfor anbefale at det ikke legges opp til vinterbrøyting av setervegene i seterdalen, spesielt i de indre og vestre deler av dalføret og i de tider på året når villreinen er mest sårbar (etter 15.april). Det vises til NINA-rapport 1331 Ferdse og bruk av Forollhogna villreinområde. Dette er et ansvar som Os kommune som planmyndighet, arbeidsgruppa for strøm (Foreningen Vangrøftdalen/utbygger), grunneiere og rettighetshaverne og Vangrøftdalen seterveglag må følge opp.

Hjemmel og begrunnelse for tillatelse:

Verneforskriftens § 5, punkt 6. Seterdalene rundt Forollhogna har viktige landskapskvaliteter, og området har derfor status både som landskapsvernområde og utvalgte kultur-landskap. Aktiv seterdrift, skjøtsel og bruk av setervoller, og dyr på utmarksbeite (og spesielt storfe) er avgjørende for å ivareta verneverdiene i seterdalen. Nasjonalparkstyret ser det som svært viktig å styrke mulighetene for fortsatt seterdrift i Vangrøftdalen. Fremføring av strøm til setrene er av brukerne selv fremhevet som avgjørende for videre seterdrift. Mange sjeldne og sårbare arter og naturtyper er avhengig av at områdene brukes aktivt til beite og skjøtsel.

Ingen andre verneområder i landet har seterdrift av et slikt omfang som Vangrøftdalen, der husdyra fortsatt i hovedsak går på beite i utmarka. Aktiv bruk av setrene er med på å ivareta selve formålet med vernet og fremføring av strøm til setrene er derfor selve grunnlaget for å kunne tillate strømfremføring som omsøkt.

Hjemmel og begrunnelse for avslag i pkt.6

Verneforskriftens § 3, punkt 1. Det foreligger ingen særlige grunner for å tillate framføring av strøm til eiendommene i Rabbli. Det er ingen setre i aktiv drift med melkeproduksjon her og heller ingen setre tilknyttet landbrukseiendom i drift (hovedbruk). Fremføring av strøm til dette området har ingen landbruksmessig betydning eller annen næringsmessig betydning. I tillegg søkes det her om luftstrek, noe som i utgangspunktet ikke er ønskelig i et landskapsvernområde. Ulempene med strømfremføring og luftstrek vurderes her å være større enn fordelene ved fremføring av strøm. Fremføring av strøm til eiendommer med kun fritidsbruk vil også kunne skape presedens for tilsvarende søknader i øvrige landskapsvern-områder rundt Forollhogna.»

Vedtaket kan påklages jf. forvaltningslovens §28. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev jf. forvaltningslovens §29.

Behov for ytterligere opplysninger

Vi gjør særlig oppmerksom på vedtakets punkt 2 c), der nasjonalparkstyret ber om ytterligere faktaopplysninger og begrunnelse for valg av trasè før nasjonalparkstyret tar endelig stilling til trasèvalg på disse strekningene. Nasjonalparkstyret ber om snarlig tilbakemelding på dette.

Med hilsen

Astrid Alice Haug
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg:
Særutskrift i styresak 5/2020

Kopi:
Fylkesmannen i Innlandet
Os kommune